

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRISHAM, JOHN

Calico Joe / John Grisham; trad.: Graal Soft. –
– București: Editura RAO, 2013
ISBN 978-606-609-496-2

I. Graal Soft (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Editura RAO
Grupul Editorial RAO
Str. Bârgăului nr. 9-11, București, România
www.raobook.ro
www.rao.ro

JOHN GRISHAM

Calico Joe

Copyright © 2012 by Belfrage Holdings, Inc.

Toate drepturile sunt rezervate

Publicat în Statele Unite de E.I. Doubleday, o divizie a

Random House, Inc., New York,

și în Canada de Random House of Canada Limited, Toronto

Traducere din limba engleză
GRAAL SOOFT

© Editura RAO, 2013

Pentru versiunea în limba română

2013

ISBN 978-606-609-496-2

1

Tatălui meu i-a fost extirpată tumoarea de la pancreas cu o săptămână în urmă. Operația a durat cinci ore și s-a dovedit mai dificilă decât preconizaseră chirurgii. Apoi, i-au dat vestea tristă că majoritatea oamenilor aflați în starea aceea au slabe șanse să trăiască mai mult de nouăzeci de zile. Din moment ce eu nu știusem nimic despre operație sau despre tumoare, nu fusesem acolo când i se dăduse sentința la moarte.

Comunicarea nu reprezintă o prioritate pentru tata. Cu zece ani în urmă divorțase de nevastă și își găsisese alta înainte ca vestea să ajungă la mine. Actuala lui soție – a cincea sau a șasea – mă sună până la urmă și, după ce se prezintă din nou, îmi dădu detaliile despre tumoare și despre restul problemelor. Agnes îmi explică faptul că tata nu se simțea bine și că nu voia să vorbească. I-am spus că el nu voia niciodată să vorbească, indiferent cum se simțea. Mă rugă să dau vestea și restului familiei. Aproape că am întrebat „De ce?“, dar n-am vrut să mă cert cu sărmana femeie.

Restul familiei e compus din sora mea mai mică, Jill, și mama. Jill locuiește în Seattle și, din câte știu, nu mai vorbește cu tata de cel puțin zece ani. Are doi copii mici, pe care nu i-am întâlnit niciodată, și nici n-o să-i întâlnesc vreodată. Mama, după ce supraviețuise celor doisprezece ani de căsătorie, fusese norocoasă că reușise să scape și ne luase pe Jill și pe mine cu ea. Bănuiam că vestea morții iminente avea să aibă impact zero asupra ei. Inutil să spun că nu obișnuim să ne întâlnim de Crăciun să facem schimb de cadouri în fața șemineului.

După telefonul de la Agnes, stăteam la birou și mă gândeam la viața fără Warren, tatăl meu. Începusem să-i spun Warren când eram în facultate pentru că era mai degrabă o persoană, un străin, decât tata. Nu avusese nimic împotriva. Nu îi pășase niciodată cum îi spuneam și am presupus întotdeauna că ar prefera să nu-i spun în niciun fel și să nu-l sun. Cel puțin eu făceam din când în când acest efort; el nu. După câteva minute, am recunoscut adevărul: viața fără Warren avea să fie la fel ca viața cu Warren.

Am sunat-o pe Jill și i-am dat vestea. Prima ei întrebare a fost dacă aveam de gând să merg la înmormântare, ceea ce era, într-un fel, prematur. Voia să știe dacă era bine să-l viziteze, să discute cu el, prefăcându-se că-i pasă când, de fapt, nu-i păsa deloc. Nici mie, și amândoi recunoșteam asta. Nu-l iubeam pe Warren pentru că nu se interesase niciodată de noi. Abandonase familia când noi eram mici și își petrecuse ultimii treizeci de ani purtându-se ca și când noi n-am fi existat. Eu și Jill deveniserăm amândoi părinți și consideram că era de neconceput ca unui tată să nu-i pese de copiii lui.

– Eu nu merg, declară ea în final. Nici acum, nici mai târziu. Tu?
– Nu știu, am răspuns. Trebuie să mă gândesc.

Adevărul e că știam că mă voi duce să-l văd. Distrusese majoritatea legăturilor din viața sa, dar mai era o parte importantă, o afacere neterminată, de care trebuia să se ocupe înainte de a muri.

Mama locuiește în Tulsa împreună cu cel de-al doilea soț. În liceu, Warren era băiatul formidabil, iar ea, regina balului, cea mai populară fată. Căsătoria lor fusese un eveniment ce exaltase orașelul în care stăteau, dar după câțiva ani alături de Warren, toată exaltarea dispăruse. Știam că nu mai vorbiseră unul cu altul de decenii. Și de ce-ar fi făcut-o?

– Mamă, am niște vești proaste, am spus în receptor și am încercat să par suficient de grav.

– Ce e? întrebă ea repede, probabil temându-se să nu fie vorba despre unul dintre nepoți.

– Warren e bolnav. Are cancer la pancreas și are mai puțin de trei luni de trăit.

Urmă o pauză, un răsuflet de ușurare și apoi spuse:

– Credeam că e deja mort.

Iată dovada. De la slujba lui de înmormântare aveau să lipsească membrii familiei îndurerate.

– Îmi pare rău, spuse ea. Cred că trebuie să te ocupi tu de asta.

– Așa cred.

– Nu vreau să știu nimic, Paul, sună-mă când se termină. Sau nu. Nu-mi pasă ce se întâmplă cu Warren.

– Înțeleg, mamă.

O lovise de câteva ori, probabil de mai multe ori decât știam eu. Băuse, alergase după femei și dusese viața grea a unui jucător profesionist de baseball. Fusese arogant și încrezut, iar de la vârsta de cincisprezece ani se obișnuise să obțină orice dorea, pentru că el, Warren Tracey, putea arunca o minge de baseball printr-un perete de cărămidă.

Am reușit să vorbim despre copii, iar ea a vrut să știe când o să-i mai vadă. După experiența eșuată cu Warren, fiind o femeie frumoasă și inteligentă, își refăcuse viața. Se măritase cu un bărbat puțin mai în vârstă, director într-o companie de foraj, care ne oferise un cămin bun mie și lui Jill. O iubea pe mama și asta era tot ceea ce conta.

Mă îndoiam că Warren o iubise vreodată.

În vara anului 1973, țara își revenea ușor după trauma Vietnam. Spiro Agnew era în pericol și, într-un final, avea să cadă. Afacerea Watergate devenea din ce în ce mai fierbinte pe măsură ce apăreau noutăți. Aveam unsprezece ani și eram prea puțin conștient de ceea ce se întâmpla în lumea reală, fiind lipsit de griji la vârsta asta. Baseballul era lumea mea și nimic altceva nu conta.

Tata juca pentru New York Mets, iar eu muream și înviam la fiecare meci. Și eu serveam pentru Scrappers în Liga Mică White Plains și, pentru că tata era cine era, de la mine se așteptau la lucruri mărețe. Rareori mă ridicam la acele așteptări, dar avusesem câteva momente promițătoare.

Până la începutul lunii iulie, sfârșitul campionatului din Liga Națională de Est devenise o competiție plictisitoare. Toate cele șase echipe, Mets, Pirates, Cardinals, Phillies, Cubs și Expos, se învârteau în jurul .500¹ și nu păreau prea hotărâte să marcheze noi puncte. În Vest, Reds și Dodgers dădeau înapoi. În Liga Americană, cei de la Oakland A's – tanțoși, cu echipamente colorate și cu părul lung – râvneau la repetarea campionatului din 1972.

Alături de amicii mei urmăream jocul cu sfințenie. Știam toți jucătorii și eram la curent cu toate statisticile. Consultam fiecare tabelă de marcaj, apoi reconstituim meciurile pe terenurile de joacă din White Plains. Viața acasă nu era mereu plăcută, iar scăparea

¹ Termen din baseball ce se referă la procentajul victoriilor unei echipe. (n.tr.)

mea era pe teren. Baseballul era cel mai bun prieten al meu, iar la mijlocul lunii iulie 1973, jocul era mai electrizant ca niciodată.

*

Declinul începu încet, cu o întindere la tendonul genunchiului. Primul apărător pe linia de bază de la Cubs AAA¹, legitimat în Wichita, căzu în timp ce alerga pe a treia bază și plecă acasă. Ziua următoare, Jim Hickman, primul apărător pe linia de bază pentru Cubs se accidentă la spate. Brusc, echipa avea nevoie de cineva care să preia postul, așa că se orientară spre clubul lor AA din Midland, Texas, și-l sunară pe un individ de douăzeci și unu de ani, pe nume Joe Castle. La acea vreme, Castle avea .395, cu douăzeci de reușite din prima lovitură, cincizeci de RBI², patruzeci de baze furate și o singură eroare la prima bază. Era cel mai tare jucător din AA și făcea furori.

Când primi telefonul din Chicago, Castle dormea în apartamentul său sărăcăcios, pe care îl împărțea cu alți patru jucători mai mici din ligă. Un antrenor secund îl conduse la aeroport în Midland și prinse un zbor spre Houston, unde așteptă două ore un avion spre Philadelphia. În aeroport își sună familia din Arkansas și îi dădu vestea emoționantă. Când ajunse în Philadelphia, un taxi îl lăsă la stadionul Veterans, unde fu îmbrăcat repede într-un costum cu numărul 42 și fu trimis pe teren.

Cei de la Cubs începuseră deja antrenamentul. Bineînțeles, era emoționat, încântat, aproape zăpăcit, iar când managerul, Whitey Lockman, îi spuse: „Dă-i drumul. Începi la prima și lovești al șaptelea“, Castle reuși cu greu să țină băta cea nouă. În prima rundă a antrenamentului din liga mare, încercă să lovească mingea la primele două aruncări, dar rată.

Nu avea să mai rateze o bună bucată de vreme.

Pe banca de rezerve, înainte de meci, dădu peste Don Kessinger, veteranul de la Cubs, și peste un alt băiat din Arkansas. Kessinger

¹ Grade ierarhice în diverse ligi de baseball (n.red.)

² Runs Batted In – numărul de reușite înregistrate într-un meci de un lovitore (n.tr.)

fusese cel mai bun amator în baseball și bașchet la Ole Miss¹ și era relaxat și degajat. Reuși să-l facă pe puști să se destindă. Singurul lui sfat fu: „Du-te și lovește“. Apărătorul central de la Cubs era Rick Monday, un alt veteran care se născuse în Batesville, Arkansas, puțin mai jos de casa lui Joe, peste Râul White. Între Kessinger și Monday, Joe reuși să facă față celor mai mari emoții de dinaintea unui meci pe care un jucător le poate avea.

Era joi, 12 iulie, o zi greu de uitat în lumea baseballului. Aruncătorul de la Phillies era stângaciul Benny Humphries, un jucător de mare forță și un bun alergător. În timp ce Joe se îndreptă spre platou, în a doua încercare, își încheștă dinții și își propuse să lovească la prima aruncare, oriunde s-ar fi îndreptat. Humphries se gândi că începătorul avea nevoie de o introducere în focurile ligii mari și dădu ce avea mai bun în el. Joe, din partea dreaptă, intui una rapidă, prinse contact perfect și lovi, iar mingea ateriză douăzeci de rânduri în spate, în centrul terenului din stânga. Sprintă în jurul bazelor, exagerat de încântat, și ajunse pe banca de rezerve, în mijlocul felicitărilor, înainte să apuce să-și tragă suflitul.

Nu era primul jucător din liga mare care reușea o tură completă la prima încercare. De fapt, era cel de-al unsprezecelea. Patruzeci și șase reușiseră să înconjoare cele patru baze la primul joc, unsprezece din prima lovitură. Oricum, numele lui era în cartea recordurilor. Era doar începutul, iar Joe Castle mai avea multe de arătat.

În cea de-a cincea repriză, Humphries începu cu o aruncare rapidă, sus și în unghi strâns, ce se voia un avertisment, dar Joe nu prinse mesajul. Contribui la scor cu 3 la 1, apoi lovi o minge rapidă până la linia terenului din stânga, unde aproape atinse mijlocul stâlpului de măsurare a altitudinii mingii. Arbitrul de la baza a treia se pregăti să învârtă degetul arătător semnaland un tur complet al bazelor. Joe, care dădea ocol primei baze și urmărea mingea, începu să sprinteze și încetini ușor când se apropie de a patra bază. Recordul era al lui și al încă unui jucător. În 1951, Bob Nieman de la St. Louis Browns reușise această performanță în primele două meciuri din liga mare.

¹ Universitatea Mississippi (n.tr.)

Mets juca cu Braves în Atlanta în seara aceea, iar meciul nu era transmis la televizor. Eram în subsol la Tom Sabbatini și ascultam vocea lui Lindsey Nelson, minunatul crainic de la Mets, care ne informa în legătură cu ce se întâmplase în Philadelphia. Nu-i trebuia prea mult lui Lindsey ca să se arate exaltat.

– A bătut recordul, oameni buni, spuse el. Gândiți-vă la miile de tineri care au jucat acest joc și numai doi au reușit să înconjoare cele patru baze la primele două lovituri de bătă.

– Mă întreb dacă el o poate face și a treia oară, adăugă Ralph Kiner, sportiv inclus în Hall of Fame și mâna dreaptă a lui Lindsey.

*

Cei de la Cubs se ținură aproape de Humphries în a șasea repriză, iar Phillies înlocuise un jucător central, un dreptaci pe nume Tip Gallagher. Când Joe ieși din zona de încălzire, la începutul reprizei a șaptea, scorul era strâns, 4 – 4, iar fanii Phillies, de obicei gălăgioși, erau tăcuți. Nu erau aplauze, doar curiozitate. Spre surprinderea lor, Joe lovi din partea stângă. Din moment ce nu avuseseră o evaluare a jocului său, cei de la Phillies nu știau că el lovește și pe dreapta, și pe stânga¹. Nimeni nu se obosise să-l observe în timpul antrenamentului. Lăsă să treacă o aruncare joasă, cu efect, apoi respinse următoarele două mingi rapide. Cu două lovituri reușite, se lăsă mai jos și își mută priza pe bătă cu câțiva centimetri mai sus. Sezonul precedent, condusese în Liga Texană cu cel mai mic procentaj de ratări.

Joe Castle era cel mai periculos adversar, cu două lovituri reușite. Rată o minge destul de rapidă ce făcu o ușoară curbă în direcția opusă aruncătorului, apoi Gallagher servi una rapidă. Joe lovi cu putere și trimise mingea în centru-stânga, pe o traiectorie ce continuă să se înalțe până ce depăși cu aproape jumătate de metru peretele. În timp ce încercuia bazele pentru a treia oară consecutiv, înregistră un record ce părea de neatins. Niciun începător nu mai reușise o tură completă în primele trei lovituri de bătă.

¹ În original, *switch-hitter* – jucător care lovește mingea pe stânga împotriva jucătorilor care aruncă pe dreapta și viceversa (n.red.).

Joe Castle era din Calico Rock, Arkansas, un sat mic, pitoresc, situat pe malul Râului White, capătul estic al munților Ozark. Era ținutul celor de la Cardinals și fusese astfel din zilele lui Dizzy Dean, un tânăr fermier din Arkansas, conducătorul celebrei echipe Gashouse Gang, în anii 1930. Fratele lui, Paul, poreclit Daffy, era și el aruncător în aceeași echipă. În 1934, în perioada de glorie a celor de la Gang, Dizzy a promis, la antrenamentul de primăvară, că el și Daffy vor reuși împreună cincizeci de victorii. Au reușit patruzeci și nouă – treizeci pentru Dizz și nouăsprezece pentru Daffy. Douăzeci de ani mai târziu, Stan Musial, cel mai bun jucător Cardinal dintre toți, era aproape pe punctul de a fi venerat.

Cu un aparat de radio pe fiecare verandă, orașelul, la fel ca nenumărate altele din Vestul Mijlociu și din Sudul Profund, urmărea echipa preferată, Cardinals, cu multă pasiune, în serile lungi și calde. Postul KMOX din St. Louis transmitea meciurile, iar vocile familiare are lui Harry Caray și Jack Buck se auzeau pe fiecare stradă și în fiecare mașină.

Pe 12 iulie însă, frecvențele din Calico Rock se schimbă pe WGN din Chicago, iar prietenii lui Joe și familia trăiau cu sufletul la gură fiecare aruncare. Rivalitatea dintre Cardinals și Cubs era cea mai cunoscută din Liga Națională și, deși celor mai mulți din Calico Rock le venea greu să creadă că erau uniți de ura față de Cubs, dintr-odată lucrurile se schimbă radical; și nu oricum, ci cu fervoare. În doar câteva ore, fuseseră convertiți în fani Cubs.

După prima reușită prin înconjurarea tuturor bazelor, se adună o ceată în fața băcăniei Evans de pe Main Street. La a doua reușită începu sărbătoarea, iar numărul celor care soseau veseli continuă să se crească. Când părinții lui Joe, doi frați, soțiile lor și copiii lor apărură la petrecere, fură întâmpinați cu îmbrățișări entuziaste și cu urale. Cea de-a treia reușită deplină propulsă orașelul pe orbită. Sărbătoarea se întinsese și pe străzile și în localurile din Chicago.

*

Oricât de uimitoare fuseseră cele trei lovituri ale lui Joe, cea de-a patra avea să-l înscrie pentru totdeauna în sufletul „puriștilor“ baseballului. În cea de-a noua repriză, scorul era strâns, 6 la 6.

După două ratări, Don Kessinger era pregătit pentru a treia aruncare a lui Ed Ramon, care stătea pe movilița specială și se pregătea de lansare. Când Joe se poziționează în fața lui, la lovire, câțiva dintre cei optsprezece mii de spectatori aplaudară politicos, apoi se lăsă o tăcere ciudată pe stadionul Veterans.

Prima aruncare a lui Ramon fu una rapidă, înspre exteriorul platoului. Joe așteptă, apoi învârti bâta ca pe o coadă de mătură, zdrobi mingea și o trimise pe o traiectorie directă, la câțiva centimetri de prima bază, o lovitură foul¹, dar oricum impresionantă. Ernie Banks, antrenorul Cubs de la prima bază, nu avu timp să reacționeze, iar dacă mingea l-ar fi lovit, ar fi fost rănit serios.

Willie Montanez, primul jucător de pe linia de bază, se mișcă spre stânga, dar numai după ce mingea ricoșă de pe margine și se rostogoli înapoi, pe teren. Din instinct, Montanez făcu doi pași înapoi. Joe observă acest lucru și schimbă abordarea. A doua aruncare păru una rapidă, dar fu, de fapt, una cu viteză redusă, înălțată. Cu o reușită și un eșec, Ramon încercă încă o aruncare rapidă. Imediat ce lansă mingea, Joe ezită o fracțiune de secundă, apoi îndreptă bâta spre baza întâi. Lovi mingea ușor și o trimise, driblând, spre jucătorul de la a doua bază, Denny Doyle, care era la fel de uimit ca și Ramon, Montanez și toți ceilalți de pe stadion.

Când Doyle ajunse la minge sau mingea la Doyle, Joe depășise cu trei metri prima bază și încetinea pe linia din dreapta. Kessinger făcu turul bazelor și se îndreptă spre run-ul² final, victorios. Mulțimea era cufundată într-o tăcere șocată. Pe fața jucătorilor ambelor echipe se citea uimirea.

Deși avusese șansa de a atinge de patru ori a patra bază într-un meci – performanță pe care baseballul o văzuse de numai nouă ori în o sută de ani – puștiul alesese, în schimb, să dea o lovitură ușoară, perfectă, pentru a înscrie un coechipier punctul.

¹ O minge care aterizează afară, între liniile de la prima și a treia bază, în spatele celei de a patra baze (n.tr.)

² Punct înscris când un jucător avansează la fiecare bază și se întoarce la baza-casă (n.tr.)